

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum III. Quia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Quia

PARAPHRASIS.

Aliqui instigante avaritia diversas dignitates, pluresve Ecclesias parochiales contra SS. Canones acceperunt, ita ut, cum vix unum officium implere possent, plurium stipendia absumerent: id ne de cætero fiat, Alexander III. in Concilio Lateranensi *can. 13.* severè prohibet, & adijcit, ut si Ecclesia vel Ministerium Ecclesiasticum conferri debeat, talis persona quærat, quæ residere in loco, & eam eius per se ipsum exercere possit. Quòd si collatio aliter facta sit, qui beneficium contra SS. Canones accepit, illud amitrat, & qui contulit, conferendi potestate eà vice privetur.

SUMMARIUM.

1. Plures Dignitates, seu Personatus, aut curata beneficia Ecclesia ab eodem possideri non possunt.
2. De Privatione vel Amissione beneficii prioris ex occasione occupati secundi varia varijs temporibus statuta fuerunt.
3. De Jure communi Canonico quodlibet beneficium Ecclesiasticum residentiam personalem requirit.
4. Potest tamen in beneficijs quibusdam simplicibus consuetudine introduci, ut personalis beneficiati residentia non requiratur, sed sufficiat per vicarium de serviri.

Notandum primò. Plures dignitates seu personatus & curata beneficia Ecclesie ab eodem possideri non possunt. Ita hîc & in *c. de multa 28. de præbendis. c. dudum 34. de electione. Extravag. Execrabilis Ioan. XXII. Tridentini Concilij sess. 7. c. 4.* Ratio est, quia in his maximè beneficijs requiritur residentia personalis, nam si curatum sit, pastor diu abesse non debet, sed gregi suo invigilare, juxta *Trident. sess. 6. c. 1. de re-*

formatione, & sess. 23. c. 1. de reformatione, ubi ea residendi obligatio ex Jure divino oriri dicitur; sin verò dignitas sit, vel personatus, ad Ecclesie ejuscunq; decorem, & necessitatem pertinet, ut præcipuarum, & quæ majoris potestatis sunt, personarum præsentia non careat: quare cum idem homo in pluribus Ecclesijs residere non possit, idèd prohibitum est, ne uni plures dignitates, personatus, aut curata beneficia conferantur.

Porro quod hîc dicitur, eum, qui alterum curatum, aut personatum accipit, eo privandum esse, id secundùm tempus Alexandri III. intelligi debet; fuit enim hæc de re varijs temporibus variè statutum, sicuti *Abb. hic* notat: nam primò ante tempora hujus Concilij Lateranensis si quis duas parochias, vel duas dignitates accepit, unam, quam maluerit, dimittere jubeatur *c. Referentes 7. & c. Præterea 14. de præbendis.* Alterum tempus est hujus Concilij Lateranensis sub eodem Alexandro, ubi decernitur, ut beneficiarius beneficio posterius accepto privetur. Tertium tempus est Concilij Lateranensis sub Innocentio III. in *cit. c. de multa*, in quo statutum est, ut si quis alterum tale beneficium accepit, prius ipso Jure vacet, & si obtinens id retinere contendat, etiam altero privandus sit, sicuti habetur etiam *incit. c. dudum.* Quartum est tempus Extravagantis Joannis XXII. quæ incipit *Execrabilis, de præbendis.* In qua dictæ constitutioni *capituli de multa* adijcitur, ut Clericus, qui alterum curatum beneficium absque dispensatione consecutus est, post possessionem ejus ad eam, aut si per ipsum steterit, quò minus adipiscatur, prius incompatible statim ipso facto in manibus Ordinarij dimittere cogatur, alioquin utroque sit ipso Jure privatus, nec ad sacros Ordines suscipiendos, aut ullum beneficium Ecclesiasticum habilis existat, ipsaque beneficia Sedis Apostolicæ collationi reserventur. Quia & omnia alia beneficia, quæ per affectationem alterius à Pontifice alicui collati ipso Jure

Jure vacant, Sedi Apostolicæ reservantur. Extravag. Benedicti XII. Ad regimē de præbendis, & dixi de hoc lib. 4. tract. 2. c. 11. n. 1.

3 Notandum secundò. Spectato communi Jure Canonico omne beneficium Ecclesiasticum personale residentiam requirit. Ita significatur in hoc c. & docet Gl. recepta hic V. per se ipsum, quòd in Ecclesia illa Clericus deservire debet, in qua intitulus est, & sequitur Innocent. hic Joann. Andr. Abb. & alij. Rebuffus de dispensatione super residentia n. 7. Azor tom. 2. lib. 7. c. 3. nam beneficium datur propter officium, seu servitium Ecclesiæ præstandum c. ult. de rescriptis in 6. cum autem alicui officium, seu servitium injungitur, intelligi solet, ut quis per se ipsum id præstet, sive, ut præsens sit, ipsique invigilet, curet id fieri, cujus causa stipendium, præbendam & honorem accipit. argum. L. nullus 60. c. de decurionibus lib. 10. ubi dicitur, quòd nemo curiæ Imperatoris servire possit per substitutum, nisi id ei specialiter concessum sit.

4 Verumtamen fermè omniù Ecclesiarum consuetudine obtentum est, ut in quibusdam simplicibus beneficijs residentia personalis non requiratur, sed per Vicarium deservire liceat. Multùm autem refert scire, non esse id secundùm Jus commune Canonicum, & primaviam beneficiorum institutionē. Quare Episcopus, seu Prælati, cum Capituli consensu statuere potest, ut Ecclesiæ suæ beneficia simplicia non conferantur, nisi residentiam personale, eamque perpetuam promittentibus; dummodo talia sint beneficia, quæ ad congruam sustentationem personæ sufficiant. Deinde in dubio, num beneficium residentiam requirat, in partem affirmantem ob Juris communis favorem inclinandum est, juxta c. cum dilectus 8. juncta Gl. V. Juri communi. de consuetudine, præsertim si etiam alijs locis ejusdem Diocesis talia beneficia requirant residentiam. Denique si per diuturnam consuetudinem, residendi obligatio

sublata sit, potestea denuo per consuetudinem, & quidem tempore breviori, videlicet decem annorum spatio, introducti, secundùm doctrinam Gl. in c. ult. V. consuetudo de consuetudine in 6. quæ dicit, si Jus commune non resistat, sed potius afflatur consuetudini, ad ejus introductionem sufficere tempus longum, videlicet annorum decem.

Notandum tertio. Si quis beneficium residentiam postulans conferat Clerico, qui residere non potest, in penam privandus est eâ vice conferendi facultate. Ab hac pœna discrepat casus capit. cum in cunctis 7. de electione, sicuti Abb. hinc notavit in fine capituli, nam ibi privatio eligendi, aut conferendi pro una vice infertur ijs, qui personam indignam seu inhabilem quoad ætatem, scientiam, mores, aut natiuitatem elegerint ad dignitatem; Episcopo quoque, si tali personæ contulerit dignitatem. At verò in hoc capitulo privatio non latæ sententiæ sed inferendæ decernitur ijs, qui Clericum etiam habilem alioquin ad beneficium quodcunque residentiam postulans promoverint, qui residere non potest. Hoc casu, amoto Clerico illo, alium, qui residere possit, Superior Prælati constituet.

CAPITULUM IV.

Relatum.

PARAPHRASIS.

Postquam in Concilio Lateranensi sub Alexandro III. constitutum est, ut Ecclesia vel beneficium tali personæ conferatur, quæ in loco residere possit, nonnulli Clericorum præsentati ad Ecclesias dixerunt, se id præstare posse, ut personaliter residere, sed postea implere omiserunt. Quare dubitavit Episcopus Eboracensis, an tales præsentatos repellere, vel institutos removere possit. Respondet Alexander Papa, quandoquidem verba decreti accipienda sunt cum effectu, Clericos præsentatos ad Ecclesias non admitti, ad-